

Budapesti napok Moszkvában

Király Andrásnének, a budapesti pártbizottság titkárának nyilatkozata

Ismeretes, hogy a tavalyi „Moszkvai napok Budapesten” viszonzásaként a jövő héten — szeptember 13. és 19. között — „Budapesti napok Moszkvában” rendezvénysorozatot rendeznek a szovjet fővárosban. Megkértük Király Andrásné, a budapesti pártbizottság titkárát: tájékoztassa olvasóinkat a várható eseményekről.

— Mi a jellege, politikai-kulturális tartalma ezeknek a rendezvénysorozatoknak? — Budapest és Moszkva több évtizedre visszanyúló baráti kapcsolatokat ápol, s ezek sajátos kifejezési módja az immár hagyományossá vált kulturális napok megrendezése.

— Ez alkalommal arról adunk számot, mivé lesz, hogyan alakul nap nap után a város, miként élnek fővárosunk lakói. A Budapesti napok Moszkvában programjához szorosan illeszkedik a két főváros pártbizottságának együttműködése. Katona Imréné, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével ez alkalommal is politikai delegáció vesz részt a kulturális napok programján, s egyben ismerkedik a moszkvai pártbizottság munkájával.

— A magyar-szovjet barátság ápolásának kitűnő, mondhatnánk, hagyományos formái a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok. Hogyan illeszkedik be ebbe az állandóan erősödő láncba, a mostani rendezvény?

— A sajtó, a rádió és a televízió jóvoltából az ország közvéleménye ismételten értesülhet a testvérmegyei, illetve testvérvárosi kapcsolatok friss fejleményeiről. Amennyire gyümölcsözőek és hasznosak ezek a baráti szálak, annyira jó tapasztalatszerzési forrással szolgál Budapest tanácsai vezetése és pártbizottsága számára mind-

az, amit a Moszkvával kialakított munkakapcsolatok lehetővé tesznek. A jövő heti programról a moszkvai pártbizottság vezetői egyébként úgy nyilatkoztak, mint Moszkva kiemelkedő kulturális és politikai eseményéről ebben az időszakban.

— Az előkészítés során azt tapasztaltuk, hogy kitűnő feltételeket teremtettek vendéglátóink mind a színházi és filmbemutatók, mind pedig kiállításaink számára. A rendezvények színtere is biztosíték arra, hogy több tízezer moszkvai ismerkedhet meg az eddigig alaposabban hazánk fővárosával, a magyar kultúrával.

— Mondhatna-e végül valamit a várható programról? — Címzavakban sürítve: színház, film, kiállítás, zenei életünk bemutatása és sport szerepel a műsorban. A Budapesti napok Moszkvában programját a koncertek kitűnő színhelyén, a Csajkovszkij-teremben kezdjük szeptember 14-én. A megnyitón a két főváros pártbizottságának első titkárai mondanak ünnepi beszédet. Reméljük, legalább olyan örömet jelent Moszkva lakóinak a magyar-szovjet barátság szobrának felavatása a Druzsba-parkban, mint az ajándékozónak, Budapest dolgozóinak. A szobor Búza Barna szobrász és Zilahy István építész alkotása, amelynek eredetije Budapesten tekinthető meg a X. kerületi Magyar-Szovjet Barátság Parkban.

— A szovjet népgazdasági kiállítás egyik modern pavilonja ad helyet a Budapest 1945—1976 bemutatónak. Átfogó képet igyekszünk adni fővárosunk több évtizedes fejlődéséről; mód lesz arra is, hogy a kiállítás nyújtotta élményt a fővárosról szóló filmvetítésekkel egészítsük ki.

— Budapest két színháza is bemutatkozik Moszkvában. A Thália Színház László-Bencsik Sándor: Történelem alulnézetben és Mihail Solohov Emberi sors című színművével lép a közönség elé. A Madách Színház esztrádműsorával — Budapest köszönti Moszkvát — nemcsak a moszkvai Esztrádszínházban, hanem a Lihacsov Autógyárban és a Csapágygyár kultúrpalotájában is fellép.

— A jövő heti moszkvai kulturális programban magyar filmbemutatók és legújabb könyveink kiállítása is helyet kaptak. A sport sem marad ki: vívásban, asztalitenisben, női röplabdában mérkőzések lesznek budapesti és moszkvai sportolók. A hasznos tapasztalatesérét szolgálja az a két előadás, amelyet városfejlesztési és közoktatáspolitikai kérdésekről tart a főváros főépítész, valamint a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője.

— Joggal mondhatjuk tehát — fejezte be tájékoztatóját Király Andrásné —, hogy találkozók egész sora várja Budapest küldötteit. Bizonyos, hogy valamilyen sok hasznos élménnyel, a két főváros tovább mélyülő barátságának jóleső érzésével térhetnek majd haza.

U. L.

A barátsági munka mindennapos feladat

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság Országos Elnöksége ez év őszére összehívta a társaság országos értekezletét. Ezt megelőzően minden megyében megrendezik a tagcsoportok tanácskozásait, ahol értéklik a magyar-szovjet barátsági munka eredményeit, tapasztalatait, beszámolnak a munka módszereiről, lehetőségeiről. Az MSZBT-tagcsoportok Csongrád megyei értekezletét ma, pénteken délután 2 órától rendezik meg a szegedi Ifjúsági Ház nagyszalonnájában. A tanácskozáson dr. Tamasi Mihálynak, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének vitaindítója alapján értéklik az Országos Elnökség beszámolóját, majd megválasztják az MSZBT országos értekezletére a megye küldöttjeit.

Az alábbi két beszélgetés az MSZBT-tagcsoportok szervező munkájába, sokirányú tevékenységébe igyekszik bepillantást nyújtani. Két különböző területen végzett munka eredményeit, tapasztalatait és feladatait rajzolódnak ki a válaszokból.

Az iskola falain kívül is

— A Szovjetunió életének sokirányú bemutatása, e hatalmas ország gazdasági, politikai, társadalmi eredményeinek népszerűsítése, a tudomány, a kultúra kimagasló alkotásainak bemutatása a középiskolákban folyamatos, mindennapi feladat — mondja bevezetesképpen Rigó Lászlóné, a Tömörkény István Gimnázium és Szakközépiskola orosz szakos tanárnője, aki 1973 óta az MSZBT-tagcsoport ügyvezető elnöki teendőit is ellátja. — Kis, apró munkák sokasága tevékenységünk legfontosabb része onnan kezdődően, hogy a Szovjetunió című képes folyóirat minden osztályba jár, azon keresztül, hogy két faliújságunkon rendszeresen cserélődnek a Szovjetuniót bemutató cikkek, képes anyagok, egészen odáig, hogy művészeti szakközépiskolás tanulók elkészítik a Magyar-Szovjet Baráti Társaság gobelinjelvényét.

— A tagcsoport munkája szerves része az iskolában folyó oktató-nevelő munka egészének. Egész tevékenységünk azt szolgálja, hogy a diákok érdeklődését felkeltjük a Szovjetunió iránt, az érzelmi momentumokat összekapcsoljuk az ismeretterjesztéssel, s hisszük, hogy munkánk elősegíti az internacionalizmusra való nevelést.

— Az MSZBT-tagcsoport munkája hogyan segíti a tanulók világnézeti, ideológiai, erkölcsi nevelését?

— A tagcsoport munkája szerves része az iskolában folyó oktató-nevelő munka egészének. Egész tevékenységünk azt szolgálja, hogy a diákok érdeklődését felkeltjük a Szovjetunió iránt, az érzelmi momentumokat összekapcsoljuk az ismeretterjesztéssel, s hisszük, hogy munkánk elősegíti az internacionalizmusra való nevelést.

A szocialista brigádokra építünk

— Milyen területekre terjed ki a tagcsoport tevékenysége?

— A tagcsoport elnöksége, melyben tanárok, diákok és dolgozók is megtalálhatók, a KISZ-szervezettel együttműködve, a pártbizottság irányításával készíti éves munkatervét. A magyar nyelvű szovjet lapok népszerűsítése terén jelentős eredményeket értünk el. Nemcsak a tanulók kéri és vásárolják szívesen ezeket a hetilapokat és havi folyóiratokat, de a tanárok jelentős része is felhasználja a tanítási órákon. Az orosz nyelvű kabinetben folyóirat-olvasót rendezünk be ezekből a lapokból, s e termet a Szovjetuniót bemutató illusztrációs anyaggal dekoráljuk. Tanulóink két alkalommal részt vettek a Ki tud többet a Szovjetunióról? vetélkedősorozaton, indultak a megyei versenyeken is. Tevékenységünk az iskola falain túlra is kiterjed. MSZBT-tagcsoportunk kapcsolatot létesített a szalámigyárral, ahol gyári ünnepségen zenel, irodalmi összeállításal szereplünk. Úgy érezzük, az üzemek, vállalatok igénylik ezt a kapcsolatot, ezért ezek bővítésére törekszünk.

— Sikerül-e személyes kapcsolatokat teremteni az iskola tanulóinak?

— Örömmel mondhatjuk, hogy egy-egy új szovjet diák címéért harc folyik a tanulók között. Nagyon sokan leveleznek szovjetunió-

A KSZV szegedi kendergyárában 1972-ben összevont taggyűlés fogadta el azt a javaslatot, hogy a gyári kollektíva egységesen belép az MSZBT-tagcsoportok sorába. Azóta ügyvezető elnöke a tagcsoportnak Balázs Antal szervezési osztályvezető.

— A tagcsoportok megalakulásakor elsődleges feladatunk volt a megkezdett tevékenység folytatása, melyek a következő években új elemekkel, új módszerekkel bővültek. A felszabadulásunk 30. évfordulóját köszöntő kiemelt rendezvényeink után most az apró munkák időszakát éljük. Legfőbb bizánsunk a szocialista brigádok tevékenysége. Olyan módszerek kidolgozásán fáradozunk, melyek kizárják a kampányjellegűt. Nagyon sok folyóirat jár a gyárba, MSZBT-falitábla nyújt sok-sok információt a Szovjetunió életéről, legújabb eredményeiről, kulturális, tudományos és sportikereiről. Rendszeresen gyarapítjuk a gyári könyvtárat orosz klasszikus és mai szovjet szerzők műveivel, örömmel mondhatjuk, hogy ezeknek olvasottsága nagyon kedvező.

— Mennyire ismerik személyes élmények alapján a gyár dolgozói a Szovjetuniót?

— Évente 8—10 dolgozónk vesz részt szovjetunióbeli utazáson, s az utazási költség felét a gyár téríti. Dolgozóink lelkesen térnek vissza, és nagyszerű élményekről számolnak be egy-egy

ilyen utazás után. Az élménybeszámolók mellett a falitáblánkon gyakran láthatók olyan fényképek, melyek ezeknek az utazásoknak emléket örökítik meg.

— Milyen tervek, feladatok megoldásán dolgoznak?

— Jó kapcsolataink vannak a KISZ-szervezettel, ám ez a kapcsolat nem folyamatos, leggyakrabban egy-egy eseményre való készületes időszakban teljesedik ki. Többször jártak dolgozóink a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában, ám ezen kirándulások számát is bővíteni kellene. Igyekszünk a testvérvárosi kapcsolatok jegyében még szorosabb kontaktust teremteni odesszai üzemekkel, baráti társaságokkal, személyekkel. Az idei pártoktatási év keretében igyekszünk minél több olyan filmet bemutatni a gyár dolgozóinak, melyek hű képet adnak a Szovjetunió mindennapi életéről, a szovjet emberek munkájáról, a szocialista építés eredményeiről.

U. L.

Új film

Tükörképek

Szines magyar film. Írta és rendezte: Szörényi Rezső. Fényképezte: Jankura Péter. Szereplők: Jana Plichtova (Kútvolgyi Erzsébet), Bodnár Erika, Temessy Hédi, Óze Lajos.

Látszólag orvosfilm. Tegnap országos bemutatója előtt klinikusok vitatkoztak róla, ahol az orvosprofesszor úgy értékelt: megértjük az erőfeszítést, amit ez a nagyon rokonszenves doktor nő tett a beteg megismeréséért. Aztán hozzátette: régóta tudja, hogy a lírai költő sokkal többet tud az emberről, mint amennyit egy pszichológus tud. „Pszichiáteri szempontból a főszereplő valószínűleg egészséges ember volt, mindenesetre nem úgy beteg, ahogyan az elmegyógyintézetben elvárják, megmérjük és felmérjük a beteget”. Ennyit orvosi szemmel.

Persze Szörényi Rezső nyilvánvalóan többre vállalkozott annál, hogy dőre kísérletet tegyen orvos-szakmai kérdések eldöntésére, megválaszolására. Fiatal hőse, divatosan szólva, a nő önfel-szabadítását harcolja, fizikai és különösképpen lelki létében. Mindenképpen a teljes életet, a konvencióktól és előítéletektől felszabadítható magán- és társadalmi élet megélhetőségét, annak kiküzdését, a küzdelem fázisait keresi. A filmben ugyancsak azt mondja, önmagát akarja megismerni, miként a tükör-

be pillant az ember, valójában azonban a múlt újra-idézésével óhatatlanul fölismerésekre jut, mit és hogyan lehetne másképpen csinálni, hiszen enélkül céltalan és értelmetlen a gondolkodás, az önmegismerés fölszított igénye. Nehéz és háladatlan feladatra vállalkozott tehát Szörényi Rezső, amikor az emberi lélek mélytengereibe ereszkedett alá. Fülledt csöndben, oxigénhiánnyal küszködve követi a lány belső monológját, a föl-fölszakadó emlékképeket, mintha valamiféle elsüllyedt katedrális, korallkalk, egzotikus aljnövényzettel megroskadt hajóroncsra. A megtevesztő környezetben tempózná bűvárszónyaival, már-már elvész az időérzéke, kísértének a tempótlan-ság, a ritmusalanság veszélyhelyzetei, mígnem megszólal végre a lány, s kivallja múltját-sorsát, visszafelé igazozva konok ámokfutását önmaga elől. S egyszerre megváltozik minden, szabályos, ha tetszik, hagyományos filmet lát a néző.

Egyszóval Szörényi Rezső két filmet forgatott. Aztán a kettőt összeragasztotta. Közben pedig jelzéseket adott le, mi mindenről tudott volna még, akár harmadik filmet csinálni. Például arról a cseppel sem érdekelten kérdezőről, meddig mehet el egy orvos a betegével való kapcsolatában, pontosabban túl-téphet-e a praxis taná-

csos és gyakorlatias határait, mondjuk a barátságig. Es ha netán túllépi, hihető tud maradni, vagy mimelét magatartása lelepleződik? A Kenyér és cigarettá után ismét találkozhat a néző a cseh-szlovák Jana Plichtova nagyon karakteres és érzékeny filmarcával. Jó, ha filmjeinkben (mint napjainkban) gyakran tűnnek föl szomszédos, baráti országok színészei: frissítők, mentesítékek a fölötte szereplőktől, típusfigurák reminiscenciáitól. Ha viszont több rendezők viszonylag közösen dolgozik velük, s a filmet is nagyjából egyidőben kerülnek a mozívászonra (mint napjainkban), csöbörből vödörbe jutunk — még ha valószínűleg anyagi tényezők is állnak a háttérben.

N. L.

Tanítóképző főiskola avatása Baján

A 106 éves bajai tanítóképző intézet főiskolai rangot kapott. A nagyműtű oktatási intézményt eszterháziak a város központi filmszínházában rendezett ünnepségen avatták főiskolává.

Dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy az Elnöki Tanács törvényerejű ren-

delétének megfelelően a jövőben valamennyi tanítóképző intézet főiskolaként működik majd. A főiskolákon egyidejűleg új, a mai kor követelményének megfelelő képzési rendszert vezetnek be. Ezzel évszázados formát váltanak fel és megszűnik majd a tanár és tanító túlzott megkülönböztetése.

Megemlékeztek az intézet díszdiplomásairól is, akik 50,

60 és 65 évvel ezelőtt végeztek a tanítóképzőben.

Az avató és tanévnyitó ünnepség a felújított főiskolán fejeződött be, ahol a vendégek megtekintették az új zárláncú televíziós rendszert, a szakmódszertani képzési korszerű eszközét, amelyet ugyancsak az oktatási miniszterhelyettes adott át rendeltetésének.